SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 283/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Nadácie Milana Šimečku**, Svoradova 747/5, Bratislava, IČO 17 314 178, zastúpenej Mgr. Mgr. Michalom Liptákom, PhD., advokátom, Matičná 2, Ivanka pri Dunaji, proti rozhodnutiu Rady Fondu na podporu umenia č. 2/2025 – výzva č. 2/2025 – 1.3.3 P z 19. marca 2025 a Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu umenia podľa čl. 43 ods. 1 ústavy, práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ústavy, práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) samostatne aj v spojení s čl. 14 dohovoru a tiež práva na nediskrimináciu podľa čl. 14 dohovoru, práva na slobodu prejavu podľa čl. 11 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva na slobodu umenia podľa čl. 13 charty, práva na kultúrnu rozmanitosť podľa čl. 22 charty, práva na nediskrimináciu podľa čl. 21 ods. 1 charty, práva na slobodnú tvorivú činnosť podľa čl. 15 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (ďalej len „pakt“), a to všetko v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, s čl. 2 Zmluvy o Európskej únii; ako aj práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie, resp. jeho časť zrušiť a vec vrátiť Fondu na podporu umenia (ďalej len „FPU“) na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci nariadil ústne pojednávanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je nadáciou, ktorá vznikla v roku 1991. Jedným z významných projektov sťažovateľky je festival a séria sprievodných podujatí [fjúžn], ktoré sa v roku 2025 budú organizovať už dvadsiatykrát. Projekt *„Konektiv [fjúžn] Night 2025“* je súčasťou projektu [fjúžn].

3. V nadväznosti na výzvu FPU č. 2/2025 zo 14. októbra 2024 sa sťažovateľka uchádzala o dotácie na uvedený projekt.

4. V zmysle § 18 ods. 8 zákona č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o FPU“) platného pred prijatím novely rozhodoval o pridelení alebo nepridelení dotácií riaditeľ FPU na základe odporúčaní odborných komisií, ktoré boli pre riaditeľa až na ojedinelé výnimky záväzné. Odborné komisie boli generované samotnou slovenskou kultúrnou a umeleckou obcou, čo zabezpečovalo nezávislé hodnotenie a rozhodovanie, ako aj skutočnú slobodu prejavu a umenia.

5. Zákon č. 169/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“), ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2024, zásadne zmenil rozhodovacie právomoci. Posúdenia odborných komisií sa stali nezáväznými, pričom o všetkých žiadostiach v zmysle § 4 ods. 3 zákona o FPU rozhoduje Rada FPU. Novela zároveň zmenila zloženie Rady FPU tak, aby bola väčšinovo kontrolovaná nominantami súčasného vedenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). V zmysle novely má Rada FPU 13 členov, z ktorých až 7 členov je menovaných ministerstvom bez návrhu, čo umožňuje ministerstvu obsadiť Radu FPU majoritne svojimi nominantami, čím sa sloboda prejavu a sloboda kultúry *de facto* dostala pod politickú kontrolu súčasného vedenia ministerstva.

6. Žiadosti sťažovateľky bolo pridelené poradové číslo č. 25-133-01140 a získala od odbornej komisie z 500 možných bodov 389 bodov, pričom na odporučenie pridelenia dotácie stačí získať minimálne 250 bodov.

7. Rada FPU sa však v rozhodnutí č. 2/2025 – výzva č. 2/2025 – 1.3.3 P z 19. marca 2025 rozhodla žiadosť sťažovateľky nepodporiť s odôvodnením, že *„Rada FPU projekt nepodporuje vzhľadom k tomu, že žiadateľ bol v minulosti mnohokrát podporený v iných programoch FPU.“*. Rozhodnutie považuje sťažovateľka za protiústavné.

8. Diskriminujúci prístup vo vzťahu k sťažovateľke zo strany ministerstva je zjavný z vyjadrení jeho predstaviteľov, najmä ministerky kultúry a generálneho tajomníka, ako aj z ich činov a rozhodnutí, ktoré sťažovateľka podložila ich medializovanými vyjadreniami.

9. Sťažovateľka poukazuje na to, že jedným z dôsledkov snahy vedenia ministerstva obsadiť Radu FPU „svojimi ľuďmi“ je aj to, že Rada FPU v súčasnosti rozhoduje v nezákonnom zložení. V zmysle § 5 ods. 2 písm. d) zákona o FPU možno za člena rady vymenovať fyzickú osobu, ktorá má najmenej päťročnú odbornú prax v oblasti umenia, kultúry alebo kreatívneho priemyslu. Túto podmienku nespĺňajú dvaja členovia – [redacted] a [redacted]. V dôsledku toho podal prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky 1. apríla 2025 protest proti opatreniam

ministerky kultúry o ich vymenovaní za členov Rady FPU. V prípade oboch nominantov je zrejmý ich lojálny vzťah voči generálnemu tajomníkovi.

10. Sťažovateľka tiež k procesu schvaľovania dotácií uvádza, že zástupcovia odbornej komisie mali možnosť „obhájiť“ svoje rozhodnutia iba počas necelých pätnástich minút. Zistenie skutkového stavu tak bolo veľmi povrchné, projekty videli členovia Rady FPU na zasadnutí prvýkrát, nemali ich detailne naštudované ani poriadne prečítané. Rada FPU vedomá si týchto hrubých nedostatkov napokon radšej nezasahovala do väčšiny posudzovaných žiadostí. O to markantnejšie potom je, ak sa Rada FPU v napadnutom rozhodnutí rozhodla zotrvať na svojom neodôvodnenom, nepodloženom názore odobrať sťažovateľke dotáciu a „prevalcovala“ tým odbornú komisiu.

11. Podstata porušenia vo vzťahu k čl. 1 ods. 1, ako aj čl. 46 ods. 3 ústavy spočíva jednak v tom, že Rada FPU rozhodovala v nezákonnom zložení, čo malo priamy dopad na nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, a jednak v nesplnení minimálnych kvalitatívnych požiadaviek na jeho odôvodnenie. Za rozhodnutie o nepodporení žiadosti sťažovateľky hlasovalo 7 členov Rady FPU, teda nadpolovičná väčšina. Avšak Rada FPU v súčasnosti pôsobí v nezákonnom zložení, t. j. jej členmi sú aj osoby, ktoré nespĺňajú minimálne zákonné požiadavky na výkon funkcie člena, a preto v princípe nie je orgánom, ktorý by bol v zmysle zákona o FPU oprávnený vydať rozhodnutie. Nezákonnosť zloženia rady FPU tak viedla priamo k nezákonnému rozhodnutiu. Tento nesprávny úradný postup je zjavne v rozpore s čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy.

12. Rada FPU projekt nepodporila z dôvodu, že sťažovateľka bola v minulosti mnohokrát podporená v iných programoch FPU, čo podľa sťažovateľky nie je dôvodom na zamietnutie projektu, naopak, aj v zmysle kritérií, ktoré sa pri hodnotení používajú, je opakovaná úspešnosť prínosom a dôkazom kvality.

13. Rada FPU sa nijako nevyrovnala s týmito kritériami: (1) umelecký prínos a potenciál projektu, (2) prínos projektu pre cieľovú skupinu, (4) rozpočet projektu, (5) kvalita realizačného plánu. Kritérium (3) doterajšie umelecké aktivity žiadateľa vo vzťahu k projektu vyhodnotila Rada FPU bez akéhokoľvek odôvodnenia alebo už aj bazálnej logiky opačne ako odborná komisia, keď dlhodobú úspešnosť, kvalitu, prínos a spoľahlivosť projektu sťažovateľky vyhodnotila na príťaž sťažovateľke. (Ne)odôvodnenie potvrdzuje svojvoľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia.

14. Právny rámec, ktorý nepochybne má byť aplikovaný na konanie pred odporcom v prvom rade ako orgánom verejnej správy, spočíva v povinnosti nediskriminácie vrátane nediskriminácie na základe reálneho či domnelého politického zmýšľania. Táto povinnosť vyplýva *inter alia* z čl. 26 ods. 1, čl. 43 ods. 1, čl. 20 a čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, z čl. 10 a čl. 14 dohovoru, z čl. 11 ods. 1, čl. 13, čl. 21 ods. 1 a čl. 22 charty, z čl. 15 paktu, a to všetko v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj s čl. 2 Zmluvy o Európskej únii, čo sú ustanovenia, ktoré sa nepochybne majú uplatňovať aj na konanie pred odporcom v prvom rade.

15. Poskytovanie dotácií odporcom v prvom rade je navyše schémou štátnej pomoci, ktorá musí byť v súlade s čl. 107 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Tu sťažovateľka zdôrazňuje, že ide o explicitné vylúčenie, pretože diskriminácia bola odporcom v druhom rade vopred a otvorene deklarovaná. Ak by ústavný súd takúto právnu argumentáciu vo vzťahu k primárnemu právu Európskej únie nepovažoval za súčasť *acte claire*, tak v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní

Európskej únie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd položil prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, ktoré by mohli znieť napríklad takto:

„Je v súlade s čl. 107 ZEFÚ a čl. 2 ZEÚ taká schéma štátnej pomoci na podporu kultúry, pri ktorej orgány verejnej správy prideľujú štátnu pomoc na podporu kultúry svojvoľne, bez férových, spravodlivých, objektívnych a transparentných podmienok?
Je v súlade s čl. 107 ZEFÚ a čl. 2 ZEÚ taká schéma štátnej pomoci na podporu kultúry, ktorá priamo či nepriamo vylučuje zo schémy takejto štátnej pomoci žiadateľov na základe ich skutočného či domnelého politického zmýšľania?“

16. Odporca v druhom rade porušil práva sťažovateľky tým, že *de facto* zadal politickú objednávku, aby sťažovateľke neboli poskytované žiadne dotácie, ktorú odporca v prvom rade zrealizoval. Odporca v prvom rade tak diskriminoval sťažovateľku len na základe politických preferencií a arbitrárnych inštrukcií odporcu v druhom rade diskriminovať sťažovateľku. Výsledkom toho je nezákonné napadnuté rozhodnutie.

17. Sťažovateľka uvádza, že petit jej sťažnosti obsahuje niekoľko alternatív. V prvom rade sa alternácia týka toho, či má byť zrušené celé napadnuté rozhodnutie alebo len časť, ktorá sa vzťahuje na sťažovateľku. V druhom rade sa alternatívne petity týkajú ne/zahrnutia odporcu v druhom rade. Je zjavné, že napadnuté rozhodnutie vydala Rada FPU, avšak rovnako je zjavné, že protiústavnosť a diskriminácia sťažovateľky má svoj skutočný zdroj na ministerstve, ktoré z opatrnosti sťažovateľka uvádza ako odporcu v druhom rade.

18. Sťažovateľka k prípustnosti svojej sťažnosti uvádza, že napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím v zmysle § 122 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Jednak je označené výslovne ako „rozhodnutie“ a súčasne zrušuje alebo deklaruje práva a/alebo právom chránené záujmy fyzických osôb a právnických osôb. Napadnuté rozhodnutie zrušilo právo sťažovateľky uchádzať sa o podporu z FPU na základe arbitrárnej diskriminácie. Zároveň ide jednoznačne o právoplatné rozhodnutie, pretože je vylúčená možnosť napadnúť ho odvolaním.

19. Podľa názoru sťažovateľky je úlohou ústavného súdu vyhodnotiť, či ide o právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. V každom prípade podľa názoru sťažovateľky ide o nejaký zásah odporcu v prvom rade, ktorý jednoznačne porušil jej základné práva a slobody, čo oprávňuje ústavný súd o sťažnosti konať.

20. Komplikovanejšou otázkou je podľa sťažovateľky otázka prípustnosti ústavnej sťažnosti podľa § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde spočívajúca v posúdení, či o ochrane základných práv a slobôd je príslušný rozhodovať iný súd (menovite správny súd) a tiež či existujú iné právne prostriedky na ochranu základných práv a slobôd, najmä pokiaľ § 27 ods. 1 zákona o FPU vylučuje aplikáciu správneho poriadku na konanie pred odporcom v prvom rade. V tomto kontexte sťažovateľka uvádza, že napadnuté rozhodnutie podľa § 18 ods. 8 písm. b) zákona o FPU je novým typom rozhodnutia zavedeným novelou, ktoré ešte nebolo podrobené žiadnej právnej kontrole ani správnych súdov, ani na ústavnom súde, zákonodarca zároveň neposkytol žiadne interpretačné nástroje. V tomto stave právnej neistoty sa sťažovateľka rozhodla podať paralelne správnu žalobu proti odporcovi v prvom rade na Správnom súde v Bratislave.

21. Zároveň sťažovateľka vyjadruje presvedčenie, že proti odporcovi v druhom rade je ústavná sťažnosť prípustná aj v nadväznosti § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde, pretože ministerstvo vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu nemôže byť zasiahnuté správnou žalobou, a teda za jeho protiústavné, diskriminačné konanie výslovne, priamo a otvorene cielené na sťažovateľku môže byť zasiahnuté len ústavnou sťažnosťou.

II.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým rozhodnutím Rady FPU (v časti týkajúcej sa výlučne sťažovateľky, resp. celým napadnutým rozhodnutím), ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľky o pridelenie finančných prostriedkov na jej projekt *„Konektiv [fjúžn] Night 2025“* napriek tomu, že odborná komisia jej žiadosť podporila. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutie za arbitrárne, svojvoľné a neodôvodnené, prijaté Radou FPU v nezákonnom zložení, keďže nominanti ministerstva nespĺňali zákonom stanovené podmienky. Ministerstvo sťažovateľka označila ako porušovateľa svojich práv z dôvodu jeho zjavného diskriminačného postoja voči sťažovateľke, ktorý vyústil do zamedzenia prístupu sťažovateľke k dotáciám na podporu jej projektu.

23. Pokiaľ ide o návrh sťažovateľky na nariadenie ústneho pojednávania, ústavný súd uvedenému návrhu nevyhovel a od ústneho pojednávania upustil, keďže na základe ústavnej sťažnosti, jej príloh a záverov ústavného súdu uvedených ďalej je zrejmé, že od ústneho pojednávania nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

24. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov, ako aj podmienok konania pred ústavným súdom, čo si uvedomuje aj sťažovateľka, ktorá v sťažnosti nastoľuje polemiku týkajúcu sa prípustnosti svojej sťažnosti, ktorú podala z opatrnosti, pričom súčasne podala správnu žalobu na Správnom súde v Bratislave.

25. Ústavný súd konštantne poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci (m. m. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

26. Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi,

pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd (II. ÚS 427/2012).

27. Pokiaľ ide o sťažovateľkino ponímanie ako porušovateľa aj ministerstva, toto je založené na nedávnej zmene príslušnej legislatívy na úrovni zákona a následnom personálnom obsadení Rady FPU, keď ide *„de facto o prácu ministerstva“* a rada je len vykonávateľom jeho zámerov. K tomu je potrebné uviesť, že v konaní o ústavnej sťažnosti ide vždy o porušenie dotknutých práv spôsobené (vyvolané) rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci v priamej príčinnej súvislosti, teda nie v len sprostredkovanej súvislosti, či už personálnej, motivačnej, alebo inej. Ako typický príklad možno uviesť rozhodnutie súdu, ktoré sa výlučne napáda ústavnou sťažnosťou bez ohľadu na to, že dotknutý súd je zriadený zákonom a že sudcu do funkcie vymenoval prezident Slovenskej republiky po skoršej ingerencii Súdnej rady Slovenskej republiky, resp. predtým príslušnej výberovej komisie. V posudzovanom prípade rozhoduje samotná rada, nie ministerstvo, kompetenčne je teda daná otázka jednoznačná. Rozhodujúce je ponímanie tohto aspektu *de iure*, nie *de facto*, ako to uvádza ústavná sťažnosť, a to bez ohľadu na okolnosť, že o personálnom obsadení funkcií nezriedka rozhodujú v primárnom slede politicky kreované orgány (napríklad a typicky parlamentná voľba alebo na jej základe, resp. bez nej menovanie prezidentom Slovenskej republiky). Z hľadiska konania podľa čl. 127 ústavy na základe návrhu proti orgánu verejnej moci (§ 125 zákona o ústavnom súde) nie je možné status porušovateľa znásobovať v skorších kreačných alebo iných súvislostiach, rozhodujúca je relevantná pôsobnosť dotknutého orgánu produkujúceho jej zodpovedajúci akt.

28. Bez ohľadu na uvedené pokiaľ ide o procesnú subjektivitu, najmä však pokiaľ ide o postupnosť použitia zákonných prostriedkov na ochranu základných práv a slobôd (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a to pri dodržaní princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (ústavný súd je vždy až na konci kompetenčného reťazca orgánov Slovenskej republiky), nie je možné pri podaní návrhu s náležitosťami podľa § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde predložiť ústavnému súdu (vo forme viacnásobného alternatívneho petitu) všetky do úvahy prichádzajúce alternatívy (a to navyše aj pokiaľ ide o možný rozsah kasácie napadnutého rozhodnutia, opatrenia či iného zásahu), ako k tomu pristupuje podaná ústavná sťažnosť. Ide totiž o okolnosti, v ktorých sa musí (obligatórne právne zastúpený) sťažovateľ rozhodnúť, ktorú verziu ako svoj právny názor ústavnému súdu predostrie (a ústavný súd ju posúdi) s možnou konzekvenciou odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde (voľba jednotlivých písmen, ak je dôvod na také rozhodnutie, závisí od okolností prípadu). Alternatívny alebo subsidiárny petit by prichádzal do úvahy len (napríklad) vtedy, pokiaľ ide o voľbu fakultatívneho postupu ústavného súdu podľa § 133 ods. 3 písm. b) alebo (alternatívne, poprípade subsidiárne) písm. c) zákona o ústavnom súde, nie však vo vzťahu k tomu (a to je pre posudzovanú vec relevantné), koho je potrebné označiť za porušovateľa základného práva alebo slobody, najmä však pokiaľ ide o možnosť obrátiť sa priamo na ústavný súd alebo prednostne na iný orgán vrátane iného súdu, ako to predpokladá už samotný čl. 127 ods. 1 ústavy *in fine* (ide, ako už bolo naznačené, o kompetenčný reťazec, teda o postupnosť na báze princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu).

29. V uvedenej otázke sa musí rozhodnúť sťažovateľ jednoznačne a nemôže viesť konanie pred iným orgánom a zároveň aj pred ústavným súdom, pretože tak by právomoc dotknutých orgánov kolidovala vrátane možnosti dospieť pri prieskume napadnutého rozhodnutia (opatrenia,

iného zásahu) v paralelne vedených konaniach k odlišným, navzájom sa obsahovo vylučujúcim, avšak právne záväzným záverom. Možný je len vzájomný prieskum rozhodnutia jedného z dotknutých orgánov druhým z nich, pričom, ako už bolo uvedené, ústavný súd je vždy až na konci kompetenčného reťazca.

30. Pri ochrane základných práv a slobôd sa teda musí navrhovateľ rozhodnúť, na ktorý orgán sa obráti primárne, čím volí jeho právomoc a príslušnosť, a dotknutý orgán musí posúdiť, či bola voľba správna, a ak áno, vykoná vecný prieskum. Ak nie, reaguje na to procesným spôsobom rozhodovania, proti čomu sa navrhovateľ môže brániť (tak ako proti vecnému posúdeniu jeho návrhu) v konaní pred ústavným súdom však vždy až „na konci dňa“, teda ak uplatneniu právomoci ústavného súdu nepredchádza právomoc iného orgánu, predovšetkým súdu. Sťažovateľ nemôže postupovať vo všetkých do úvahy prichádzajúcich kompetenčných alternatívach (vrátane ústavnej sťažnosti) a v rámci toho ich predostrieť ústavnému súdu, aby ten vo svojej reakcii vybral, ako má sťažovateľ postupovať a či sa teda mal obrátiť (aj) na iný orgán, k čomu však v posudzovanej veci už došlo. Také poskytovanie právnej pomoci je vecou právneho zastúpenia, nie vecou decízneho orgánu.

31. Sťažovateľka sama uvádza, že rozhodnutie rady napadla na správnom súde, od ktorého (samozrejme) očakáva zabezpečenie ochrany svojich subjektívnych práv (inak by tento krok nepodnikla). Proti ministerstvu správnu žalobu nepodala, čo je konformné s už prezentovanými úvahami ústavného súdu s vyústením do záveru, že vo vzťahu k ministerstvu ani neprichádza do úvahy zrušenie napadnutého aktu rady a, naopak, na úspech v dotknutom konaní sťažovateľka nepotrebuje akýkoľvek zásah súdu proti ministerstvu (a ani by jej nepomohol, ak by proti rade, resp. napadnutému výstupu jej pôsobnosti nebola úspešná).

32. Okolnosť, či vec môže prejednať a rozhodnúť správny súd, posúdi samotný správny súd, na ktorom bola podaná správna žaloba, ako predpoklad svojho ďalšieho postupu, čo adekvátne v procesnej forme vyjadrí. Ďalší možný postup sťažovateľky je dostatočne už jasne naznačený.

33. Aktuálne teda, keďže o ochrane práv sťažovateľky má rozhodnúť iný súd (na ktorý sa sťažovateľka obrátila ako na príslušný súd), právomoc tohto súdu predchádza právomoci ústavného súdu, a preto ústavný súd (v súlade so svojou dlhodobo a chronicky ustálenou rozhodovacou praxou) ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde [s opätovným dôvetkom, že ide o judikatúrne stabilizované procesné závery, ktoré by mohli vyvolať aj rozhodnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, túto alternatívu však ústavný súd nezvolil].

34. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola v dôsledku uvedeného odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky vrátane návrhu na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu